

Çağdaş Hukuk

Muzaffer İzgü

Yazar Güney Dinç*

Yıllar önce bir oyun yazmıştım, "Utanmıyorum Üşüyorum", Çevre Tiyatrosu oynamıştı. Aç bir insanın vitrinde kızarmakta olan nar gibi bir tavuğu çalıp yemesi üzerine kurulmuştu. Aç, hırsızdı yasalara göre. Cezalandırılması gerekirdi mutlaka! Oyun gereği, sonunda izleyicilerden bir jüri oluşturuluyordu. İşte bu on kişilik izleyici, bir gün olsun Aç'ı suçlu bulmadı. Hukukçuların deyişiyle "Beraati çektiler", her oyunun sonunda. Elbette çekerlerdi, çünkü oyunda öyle kodaman hırsızlar sergileniyordu ki, Aç'ın hırsızlığı, hiç kalıyordu onların hırsızlıklarının yanında.

Bu oyunu yazmadan önce öyle çok yasa karıştırmıştım ki, gecenin tanımı, gündüzün tanımı, hırsızlığın türleri, çalıp satmalar ve içtihatlar. Keşke o zaman Güney Dinç'i tanısaydım. Keşke o zaman Güney Dinç'in bu yapıtı hukuk kitapları arasında olsaydı...

Adliye koridorlarında, salonlarında hep aynı teraziyi görürsünüz. Adaletin dirhem dirhem dağıtıldığı terazidir bu!... Bir de yazıya rastlarsınız, "Adalet Mülkün Temelidir",

* Güney Dinç'in "Yedi Domuzlu Altın" adlı eserinin önsözü

Adalet mülkün temeli olunca, ister istemez varlıklılar anımsanıyor. Toplumsal örgütlenmede güçsüzün, mülksüzün, sömürüye ve eşitsizliğe karşı çıkanların etkinliği kalmıyor, neden "Adalet Devletin Temelidir" denmiyor da, insanlar şaşırılıyor, diye Güney Dinç soruyor. Ama hemen bir yerde, bu, mülkün savunulmasını da anlatıyor. Karaborsacıların, vurguncuların, çalıp çırpıcıların rahatça savunulduğu bu ülkede, solcuları hatta demokratları savunduğunuz zaman barodan bile atılabileceğinizi söylüyor, Dinç.

Biz, devletin eti yüce katında oturanlarından, "Asmayalım da besleyelim mi?" tümcesini duymadık mı? İdam cezası karşısında olmak her aydının görevidir. Dinç, bu görevi anlatırken yasa koyucuya, "Şiddeti şiddetle yenmenin kural olduğu yerde, toplumsal uzlaşmadan söz edilemez" diyor. Ve uzun uzun, 'boynunda İple Dolaşan İdamlık'ı anlatıyor. İp boynunda bir insan, "Ha bu gece, ha yarın gece" gelecekler diyerek, her gürültüde sıçrayıp oturan, sabahlara dek gözüne uyku girmeyen bir insanın dramı. Ancak, İslam dini

göz önüne alınarak, perşembeyi cumaya bağlayan gece infaz olmadığı için, o geceler deliksiz bir uyku çeken Elifin kocası...

Çocuk Mahkemeleri'ni anlatan Dinç'in bir "Tavşan davası" var ki bu davayı okuduktan sonra, on üç yıl önce kurulmasına karar verilen Çocuk Mahkemeleri hala niçin kurulmaz, şaşıyor insan.

18. Yüzyılda yaşayan ünlü İtalyan hukukçusu Marki Beccaria, 1764 yılında yayınladığı Suçlar ve Cezalar adlı yapıtında, "beni okuyup anlasalardı, doğrusu kendilerinden korkum olurdu, lakin zalimler hiç okumazlar" diyor.

Güney Dinç'in bu yapıtını acaba "sallandıralım gitsin" diyenler okuyacaklar mı? Cezaevi disiplini için, kadın erkek, genç yaşlı, hasta düşkün demeden, gözaltından çıkıp da cezaevine gelenleri daha kapıda hoşgeldin dayağına çektiren cezaevi komutanı okuyacak mı ? E tipi

cezaevlerinde eşlerini çocuklarını görmeye gelenlerin orasına burasına kırmızı damgalar vurdurtanlar okuyacaklar mı? "Dayak Vaziyeti Al" komutuyla dayaklar atılan, "Kaybol komutuyla, bir koğuş insanın birkaç ranza altına saklanmasını isteyen, ranza altına giremeyip orası burası dışarda kalanların

coplandığı, tekmelendiği cezaevleri yöneticileri okuyacaklar mı?

Ya diplomalı işkenceciler?...

Güney Dinç'in bu yapıtında kara gülmecenin tadı var. Bu ülkenin insanı olarak yine ağlanacak şeylere gülüyoruz, ne yazık ki. Ama ağlamanın bir yararı yok. Güney Dinç gibi, bozuklukların, düzensizliklerin, adaletsizliklerin üzerine gitmek gerekiyor, aydın olarak, insan olarak.

YEDI DOMUZLU ALTIN

BİLGİ YAYINEVİ

